

Rejsende til lands og til vands i 18- og 1900-tallet

Michael Dupont

Mercurius, datidens Storebæltsfærge, sejlede mellem Nyborg og Korsør 1828-1857

Hvad kan vi nå?

- Arkivalier om rejsende
- Lægdsruller
- Københavns Politis udvandererprotokoller
- Skibsekspeditioner
- Politiets Registerblade
- Pasprotokoller

Det er et puslespil ...

- ... at stykke en persons færden sammen fra fødsel til død
- Man skal se mange forskellige arkivalier igennem afhængig af personens alder, køn, nationalitet og erhverv
- Hver gang, man finder sin forfader, får man endnu en brik til puslespillet

Nogle arkivalier om rejsende

- Danskere/udvandrere
 - Københavns Politis udvandrersprotokoller (www.udvandrersarkivet.dk/udvandrersprotokollerne)
 - Pasprotokoller
 - Kirkebøgernes til- og afgangslister
 - Tyendeprotokoller (afløser til- og afgangslisterne)
 - Lægdsruller
 - Ellis Island (New York, <https://www.statueofliberty.org/>)
 - Politiets Registerblade (<https://kbharkiv.dk/brug-samlingerne/kilder-paa-nettet/politiets-registerblade/>)
- Udlændinge/indvandrere
 - Fremmedprotokoller
 - Pasprotokoller
 - Indfødsretssager (www.ddd.dda.dk/immibas/immibas2.asp)
 - Politiets Registerblade (<https://kbharkiv.dk/brug-samlingerne/kilder-paa-nettet/politiets-registerblade/>)

Hvad er lægdsruller?

- Fortegnelser over de mænd, der kunne udskrives til militærtjeneste i hæren
- Fortæller hvor og hvornår en værnepligtig opholder sig
- Lægdsruller for hele landet findes på www.rigsarkivet.dk

Baggrunden

- 1701-1788: Landmilitsen oprettes. Godsejerne sørger for mandskab til hæren
- 1788: stavnsbåndet ophæves, staten sørger for mandskab til hæren
- Behovet for kontrol er årsagen til lægdsrullerne

Forordningen 20. juni 1788

- ”at fremstille det til Krigshærens Vedligeholdelse fornødne Mandskab [...] skal fordres umiddelbar, som en almindelig og personlig Pligt imod Kongen og Fædrelandet.”

Et lægd

- Lægd kommer af ordet ”sammenlægning”
- Et antal gårde, der skulle stille én soldat
- 1701-88: Hvert lægd fx inddelt i 20/60 tdr. hartkorn, skal stille én soldat til rådighed
- 1788: Danmark inddelt i 1656 lægder
- Udskrivning på baggrund af folkemængde
- Herefter: Et lægd = et sogn (som regel)

Amter og udskrivningskredse

- 1788-1869: Fortløbende lægdsnumre inden for hvert amt
- 1869: 6 udskrivningskredse, fortløbende lægdsnumre inden for hver kreds
- OBS: Købstæder bliver lægder 1843-, før den tid skal tilflyttere findes i tilgrænsende landsogne (tilflyttere til København noteres fx i Hvidovre lægd!)

Forskellige typer lægdsruller

- Hovedruller 1789-1871: Fortegnelser over samtlige værnepligtige i et lægd i et givet år
- Tilgangsrunder 1795-1956: Fortegnelser over dem, der blev optaget i rullen i et givet år (enten fordi de nåede den værnepligtige alder, eller fordi de flyttede til lægdet)
- Omskrevne ruller 1871-1956: Fortegnelser over dem, der stadig var værnepligtige og boede samme sted efter 11 år

Hvem var værnepligtig?

- Kun drenge eller mænd
- 1788-1848: Kun bondestanden
- 1848-: (næsten) alle i den værnepligtige alder (alle født 1823-)

Den værnepligtige alder

- 1788-1808: 0-36 år
 - 1808-1849: 0-45 år
 - 1849-1869: 15-38 år
 - 1869-1912: 18-38 år
 - 1912-: 18-36 år
-
- OBS: Ikke-konfirmerede drenge slettes af rullen 1849, genoptages igen senere

Årstal

- Lægdsrullerne bruger bogstaver i stedet for årstal, fx A = 1793, B = 1794, C = 1795
- Bogstaver genbruges, fx F = 1798, 1809, 1820, 1831, 1856, 1882, 1908 og 1934
- Ikke kalenderår indtil 1843, 1808-1842 går året fx fra maj til april

Lægdsrullerne på www.rigsarkivet.dk

- Dækker hele landet
- Centralt førte ruller
- Også lokalt førte ruller, men kun for København

Hvordan finder man en lægdsrulle?

- Sognefortegnelse, sogneordnet oversigt over de enkelte sogne med lægdsnumre og amt/udskrivningskreds

Haslund	1789-1793	2. jy. dist.	Dronningborg a.	81
	1794-1798	1. jy. dist.	Århus a.	42
	1799-1850	2. jy. dist.	Randers a.	125
	1851-1860	7. u. dist.	Randers a.	125
	1860-1913	4. u. kreds		383
	1914-	4. u. kreds		383
Hassing	1792-1793	2. jy. dist.	Vestervig a.	12
	1794-1850	2. jy. dist.	Thisted a.	41
	1851-1861	6. u. dist.	Thisted a.	41
	1862-1913	5. u. kreds		223
	1914-	5. u. kreds		223
Hassing, Vester	1789-1793	3. jy. dist.	Ålborghus a.	31
	1794-1850	2. jy. dist.	Århus a.	42

Eksempel, tiden før 1861 (1869)

- Christian Jørgensen, 14 år, ses i Tølløse By og Sogn i folketællingen 1801.
- Hvor er han født, hvem er hans far, og hvad bliver der senere af ham?

Begynd med Sognefortegnelsen

- Tølløse Sogn:

1792-1800	1. sj. dist.	Holbæk a.	5
1801-1850	1. sj. dist.	Holbæk a.	5
1851-1859	2. u. dist.	Holbæk a.	5
1860-1913	2. u. kreds		18
1914-	2. u. kreds		18

Dvs. Tølløse Sogn skal o. 1801 findes under Holbæk Amt, lægd 5

Find lægdsrullerne på www.rigsarkivet.dk

- Vælg Arkivalieronline

Mest benyttede temaer

Kirkebøger

Her finder du kirkebøger fra Danmark samt oversøiske menigheder og feltpræster.

→

Folketællinger

Her finder du folketællinger fra Danmark, Dansk Vestindien samt tyske folketællingskort.

→

Lægdsruller

Her finder du kilder, som belyser soldaterudskrivningens historie i Danmark.

→

Skifter

Her finder du skifter fra hele landet.

→

dækker fødselsårgangene 1842 (ca.) - 1899.

Lægdsruller fra
centraladministrationen

Lægdsruller 1706-1931 ført af centraladministrationen med oplysning om
værnepligtige mænd i hele landet.

[Læs her](#)

Lægdsruller fra København

Lægdsruller 1847-1921 fra København med oplysning om værnepligtige mænd.

[Læs her](#)

Udskrivningsvæsenet

[udskrivningsvæsenets \(Vis](#)

Generalkrigskommissariatet angående
Udskrivningsvæsenet

[Lægdsruller \(1789 - 1864\)](#)

Generalkrigskommissariatet angående

[Videnskabs og vedr. udskrivn](#)

Lægdsrullerne står alfabetisk

Lægdsruller fra hele landet

Generalkrigskommissariatet angående Udskrivningsvæsenet: Lægdsruller (1789 - 1864)

Indhold

[1. Angeler Godsdistrikt 1845 Til- og afgangsrulle - 1. Angeler Godsdistrikt 1846 Til- og afgangsrulle](#)

[Antvorskov 1791 Hovedrulle](#)

[Antvorskov 1792 Hovedrulle](#)

[Antvorskov 1793 A Tilgangsrulle](#)

[Antvorskov 1794 B Tilgangsrulle](#)

[Antvorskov 1795 C Tilgangsrulle](#)

[Antvorskov 1796 D Hovedrulle](#)

[Antvorskov 1797 E Tilgangsrulle](#)

[Antvorskov 1798 F Tilgangsrulle](#)

[Assens 1791 Hovedrulle](#)

[Assens 1792 A Hovedrulle](#)

[Assens 1792 A Tilgangsrulle](#)

[Assens 1793 B Tilgangsrulle](#)

[Assens 1794 C Hovedrulle](#)

[Assens 1795 D Tilgangsrulle](#)

[Assens 1796 E Tilgangsrulle](#)

[Assens 1797 F Hovedrulle](#)

[Assens 1798 G Tilgangsrulle](#)

[Assens 1799 H Tilgangsrulle](#)

[Assens 1800 J Tilgangsrulle](#)

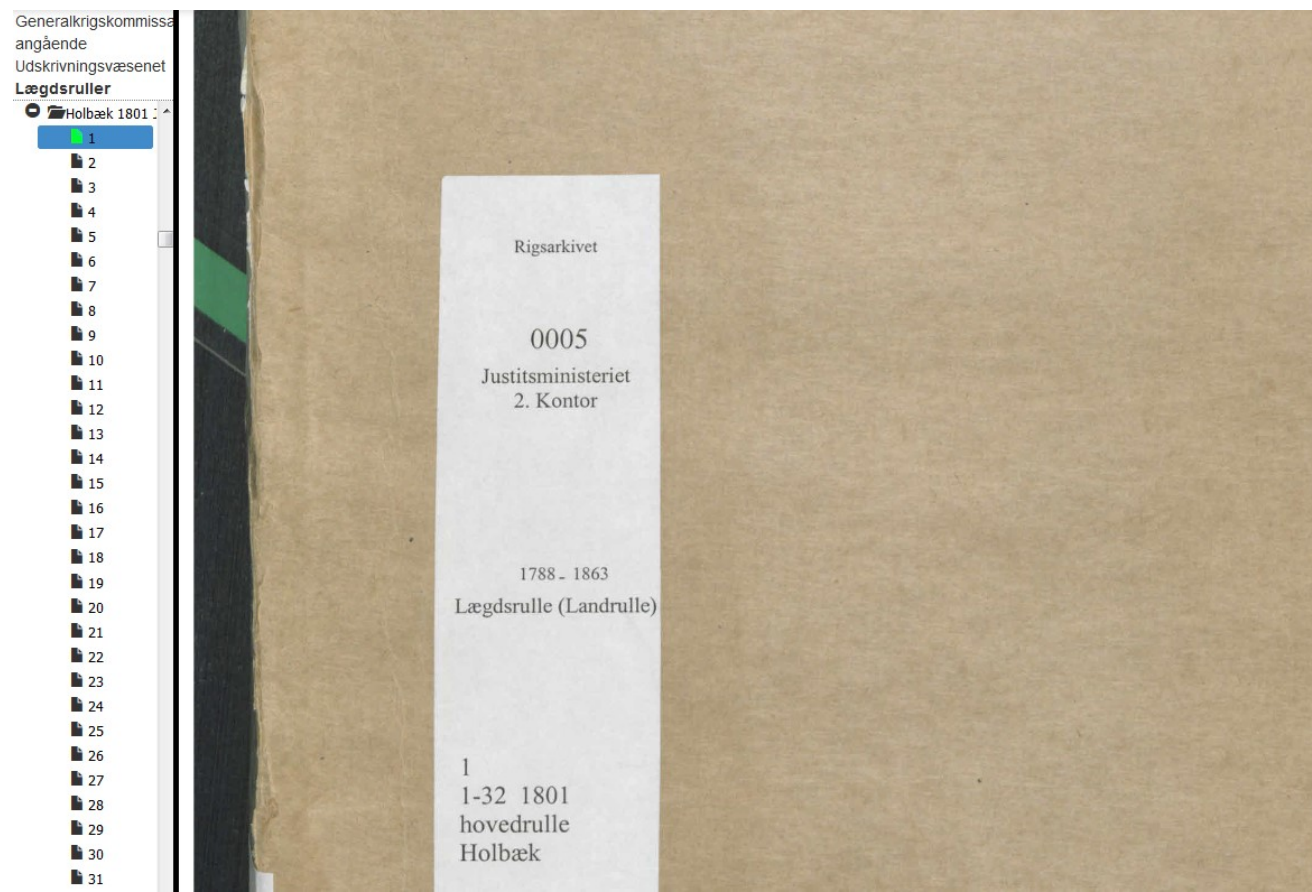
Vælg Holbæk Amt, find en hovedrulle ca. 1801

Holbæk 1800 H Tilgangsruille

Holbæk 1801 J Hovedrulle 1 - Holbæk 1801 J Hovedrulle 32

Holbæk 1801 J Hovedrulle 33 - Holbæk 1801 J Hovedrulle 77

Holbæk 1802 K Tilgangsruille

Hvad betyder bind-teksten?

Holbæk 1801 J Hovedrulle 1 - Holbæk 1801 J Hovedrulle 32

Holbæk = Amt

1801 = Rullens begyndelsesår

J = Rullens årstal (1801)

Hovedrulle = rulletype

1 = Det første lægd i rullen

32 = Det sidste lægd i rullen

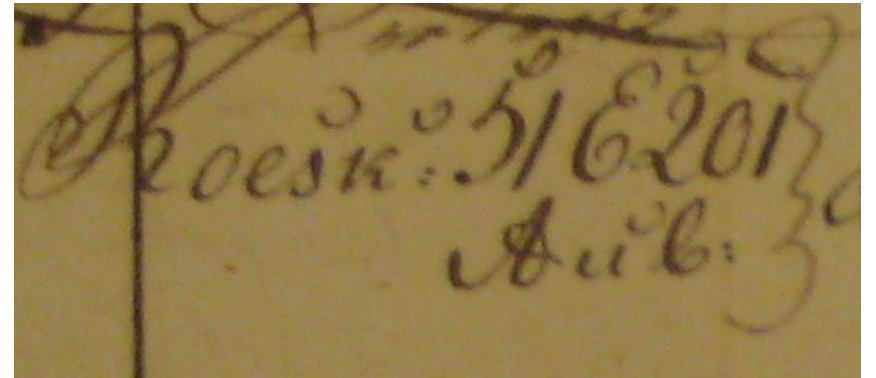
Dvs. rullen dækker Holbæk Amt, lægd 1-32, i 1801

- [illegible]

[illegible]

Christian Jørgensen flytter

- Flyttehenvisning: 9 a 231
- Intet amt nævnt = samme amt
- 9 = lægd 9
- a = årstal A
- 231 = løbenr. i lægd 9, år A
- Men hvordan finder man ud af hvor og hvornår?

Hvor: Soderup

Lægdsrullenøgle 1870

Lægds tidligere Betegnelse.		Byens eller Sognets Navn.	Lægds nuværende Betegnelse.	
Amt.	Nr.		Udskrivningskreds.	Nr.
Frederiksborg	63	Hillerød Kjøbstad	1	103
—	64	Frederiksfund Kjøbstad	1	85
—	65	Helsingør Kjøbstad	1	153
Holbæk	1	Merløse	2	14
—	2	Grandløse	2	15
—	3	Åsmindrup	2	16
—	4	Ågerup	2	17
—	5	Tolløse	2	18
—	6	Esfildstrup	2	20
—	7	Butterup	2	29
—	8	Toftrup	2	21
—	9	Soderup	2	19
—	10	Uggerløse Sogn med Hbberup An	2	22

JUSTITSMINISTERIET.

Kjøbenhavn, den 22de Juli 1870.

1870. Nr. 5.

Cirkulær-Bestemmelser

vedkommende

Udskrivningsvæsenet.

Da det paa Grund af den ifølge Lov om Barnepligt af 6te Marts f. A. § 6 stedsfundne Omordning af Udskrivningskredsene er fundet nødvendigt at omnummerere Lægderne, saaledes at der gives disse fortløbende Nummere i hver Udskrivningskreds, har Ministeriet fra vedkommende Udskrivningschefer indhentet Forslag dels til en saadan Omnummerering dels til en Omordning af Lægdsinddelingen, forsaavidt der for enkelte Lægders Vedkommende maatte findes Anledning enten til en Deling eller til Sammenbragning.

Efterat disse Forslag have været gjorte til Gjenstand for Overvejelse, fastsattes den hermed følgende Inddeling og Nummer-
ølge for Lægderne i Danmark.

Krieger.

Hansteen.

Til

Udskrivningscheferne, Lægdsforstanderne og
Lægdsmandene samt Udskrivningsbestyrerne.

Hvornår: 1803

I lægdsruller anvender man bogstaver i stedet årstal

I lægdsrullerne anvender man bogstaver i stedet for at skrive årstallet. Bogstaverne bliver genbrugt. For eksempel kan bogstavet Q stå for årene 1841, 1866, 1892, 1918 og 1944.

Her kan du se hvordan bogstav og lægdsrulleår hænger sammen.

A	1793	1803	1815	1826	1851	1877	1903	1929
B	1794	1804	1816	1827	1852	1878	1904	1930
C	1795	1805	1817	1828	1853	1879	1905	1931
D	1796	1806	1818	1829	1854	1880	1906	1932
E	1797	1808	1819	1830	1855	1881	1907	1933
F	1798	1809	1820	1831	1856	1882	1908	1934
G	1799	1810	1821	1832	1857	1883	1909	1935
H	1800	1811	1822	1833	1858	1884	1910	1936

Find tilgangsrullen

- Holbæk Amt
- Lægd 9 (Soderup)
- År A (1803)
- Løbenr. 231

[illegible]

Kan følge en person samme sted

- Tilgangsrullen indeholder tilflyttede personer eller personer, der nåede den værnepligtige alder
- Hovedrullen indeholder alle værnepligtige i sognet, indtil personerne bliver "slettet", dvs. flytter, dør, får fripas eller bliver for gamle til at stå i rullen
- Brug gammelt/nyt løbenr. til at følge personen indenfor lægdet

Sl. Fødsels No.	Mø. Fødsels No.	Fædrenes og Sønneres Navne.	Sønneres Fødested.	Alder Aar.	Højde Tom- mer.	Nu havende Opholdssted.	Betegnninger.
A 228.	178	Willek Petersen Riisballe	Kjellerup	10	61	Jægersbo	Soldat 1806 ~~Løste~~ Det. Sæl. Skarph. C.
A 229.	179	Jens Christen Be.	Brødning	17	64 1/2	Brødning	1798. Løst Gæstmand i Skovfogedens Ald. - Sep 1808
A 230.	180	Jens Christen Kines	Brødning	23	64	Jægersbo	1802. Sæl. Skarph. C. Ud. - Sep 1808
A 231.	181	Jens Christen Riisballe	Kjellerup	17	64	Brødning	1802. Sæl. Skarph. C. Ud. - Sep 1808
A 234.	182	Riisballe Jenssen Danne	Brødning	11	64	Brødning	

Eksempel, tiden efter 1861 (1869)

- Hans Christian Hansen, 16 år (født ca. 1854), ses i Tølløse By og Sogn i folketællingen 1870, men ikke i 1880
- Hvor flytter han hen?
- Sognefortegnelsen: Tølløse Sogn er 1860-1913 2. udskrivningskreds, lægd 18

Vælg 2. udskrivningskreds

dækker fødselsårgangene 1842 (ca.) - 1899.

Lægdsruller fra
centraladministrationen

Lægdsruller 1706-1931 ført af centraladministrationen med oplysning om værnepligtige mænd i hele landet.

[Læs her](#)

Lægdsruller fra København

Lægdsruller 1847-1921 fra København med oplysning om værnepligtige mænd. [Læs her](#)

Justitsministeriet, 2. Ekspeditionskontor

[Lægdsruller, 1. Udskrivningskreds \(1861 - 1931\)](#)

Justitsministeriet, 2. Ekspeditionskontor

[Lægdsruller, 2. Udskrivningskreds \(1859 - 1931\)](#)

Justitsministeriet, 2. Ekspeditionskontor

[Lægdsruller, 3. Udskrivningskreds \(1860 - 1931\)](#)

Lægdsrullerne står kronologisk

Lægdsruller fra hele landet

Justitsministeriet, 2. Ekspeditionskontor: Lægdsruller, 2. Udskrivningskreds (1859 - 1931)

Indhold

1861 L Tilgangsrulle 1 - 1861 L Tilgangsrulle 46

1861 L Tilgangsrulle 179 - 1861 L Tilgangsrulle 284

1861 L Tilgangsrulle 338 - 1861 L Tilgangsrulle 370

1862 M Tilgangsrulle 1 - 1862 M Tilgangsrulle 77

1862 M Tilgangsrulle 116 - 1862 M Tilgangsrulle 117

1862 M Tilgangsrulle 119 - 1862 M Tilgangsrulle 122

1862 M Tilgangsrulle 179 - 1862 M Tilgangsrulle 370

1863 K Hovedrulle 1 - 1863 K Hovedrulle 41

1863 K Hovedrulle 42 - 1863 N Hovedrulle 109

1863 K Hovedrulle 179 - 1863 K Hovedrulle 220

1863 K Hovedrulle 221 - 1863 K Hovedrulle 268

1863 K Hovedrulle 269 - 1863 L Hovedrulle 336

1863 K Hovedrulle 337 - 1863 L Hovedrulle 370

1863 L Hovedrulle 110 - 1863 N Hovedrulle 178

1863 N Hovedrulle, omskrevet 1873 1 - 1863 N Hovedrulle, omskrevet 1873 109

1863 N Hovedrulle, omskrevet 1873 110 - 1863 N Hovedrulle, omskrevet 1873 178

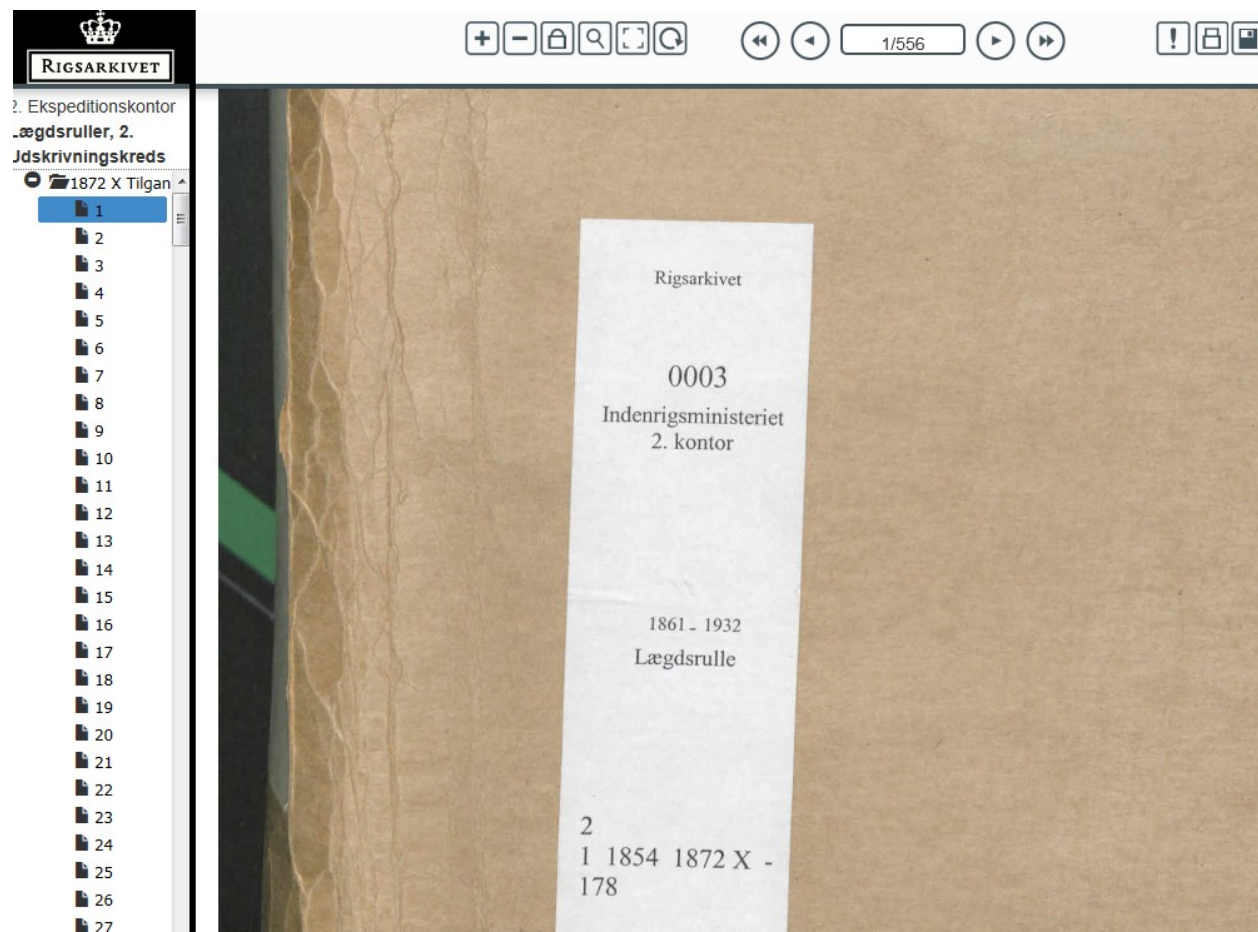
1863 N Hovedrulle, omskrevet 1873 179 - 1863 N Hovedrulle, omskrevet 1873 268

Find en tilgangsrulle ca. 1872

[1871 X Tilgangsrulle 175 - 1871 X Tilgangsrulle 370](#)

[1872 X Omskrevet 1883 1 - 1872 X Omskrevet 1883 178](#)

[1872 X Omskrevet 1883 179 - 1872 X Omskrevet 1883 370](#)

OBS!

- Fødselsåret på bindet gælder selvfølgelig kun de personer, der bliver noteret i lægdsrullen *første* gang
- Tilflyttere, der er langt over konfirmationsalderen, kan altså sagtens stå i samme bind

Tilgangsruhle 1872 (fødte 1854)

- GEVINST!
- Flyttehenvisning: 1-1-C-2221

27	Haus Christian	Jens Haus Jensen	Tølpse	18 54	d. 25/11	547/4	d. 4/8	15/7	28/9/78	21/78
Bedtegninger: 1871 2436 Lnr 959										
1-1-C-2221										
				18 54	67	d. 1/1	d. 1/1			

Hvad betyder det nu?

- 1 = 1. udskrivningskreds
- 1 = lægd 1 (staden København)
- C = årstal C (1879)
- 2221 = Løbenr. 2221

Vælg københavnske ruller

Lægdsruller fra København

Lægdsruller 1847-1921 fra København med oplysning om værnepligtige mænd. [Læs her](#)
Ført af de lokale myndigheder.

Dele af arkivserien "1. Udskrivningskreds: Landrulle. Register til tilgangslister. 1. lægd" er afskrevet. Hvis det billede, du har åbent, er afskrevet, kan du se et tekstikon yderst til højre i billedviseren Klik på ikonet, og du kommer til afskriften af arkivaliet.

Lægdsruller fra København

Arkiv	Indhold
1. Sjællandske Udskrivningsdistrikt	Landrulle. Lægdsrulle (Hovedrulle) (1847 - 1858)
1. Sjællandske Udskrivningsdistrikt	Landrulle. Register til omskreven lægdsrulle. Staden København (1847 - 1851)
1. Udskrivningsdistrikt	Landrulle. Tilgangsliste (1848 - 1861)
1. Udskrivningskreds	Landrulle. Register til tilgangslister. 1. lægd (1848 - 1940)
1. Udskrivningskreds	Landrulle. Tilgangsliste (1861 - 1956)
1. Udskrivningskreds	Omskrevet tilgangsliste [bd. nr 83 er begyndt af 1. Sjællandske Udskrivningsdistrikt 1849-1851, og fortsætter 1851-1861 som 1. Udskrivningsdistrikt] (1849 - 1956)

Vælg tilgangsrulle 1879

1876 D 1 2001 - 1876 D 1 3920

1879 C 1 1 - 1879 C 1 1971

1879 C 1 2001 - 1879 C 1 3935

1880 D 1 1 - 1880 D 1 1812

$\frac{21}{1} 79$ $\frac{24}{3}$	~~2221.~~	Hans Christian Hansen	Jens Hans Jensen	Jølle	1854 d. $\frac{25}{11}$	$64 \frac{3}{4}$ d. $\frac{15}{7} 77$	$\frac{1}{2}$
Bedtegninger: $\frac{1}{2}$ Vestegat 29. 2. 18. 2. 27. 1877. 4000. Rph. Kirke							
$\frac{30}{4} 79$ 2-151-C-29							
1879							

Centralt førte rulle (København)

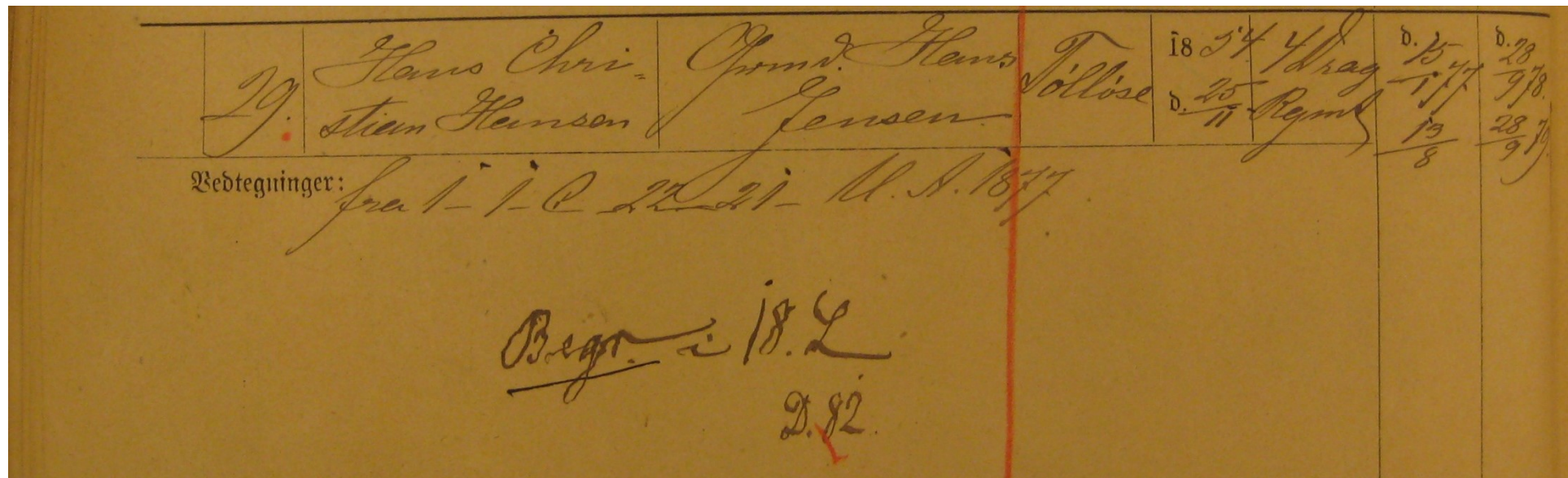
Lørdags Nr. /									
Bog- Nr.	Nr.	Den Betspligtes fulde Navn.	Faderens eller Moderens Navn og Betsplig.	Bøddels. Fødsels- År	Betsplig. År	År.	Betsplig. År	Betsplig. År	Betsplig. År
2000	Jens Peter Jensen	Anders Jens Jensen	Anders Jensen	18 52	24 06	25 09	d. 24 09		
Betspligter: 2 34 102. 11/1878									
Afskr. 1/86									
2001	Anders Christen Hansen	Anders Hansen	Anders Hansen	18 54	24 06	25 09	d. 24 09		
Betspligter: 2 18 27. 11/1877									
2 15 28 29									
2002	Lars Christen Larsen	Anders Christen Larsen	Anders Larsen	18 54	24 06	25 09	d. 24 09		
Betspligter: 1 15 3 126									
1882 24 4 218									
Fol 900									
2003	Carl Alfred Christen	Anders Carl Christen	Anders Christen	18 52	24 06	25 09	d. 24 09		
Betspligter: 2 42 102. 11/1878									
Omf til 1874 1 F 74 10 11/1878									
19/82									

Lokalt førte rulle (København)

[illegible]

Fulgt til vejs ende

- 2. udskrivningskreds, lægd 151 = Mern
- "Begr. i 18. L", dvs. begravet i 18. lægd, nemlig Tølløse Sogn

Eksempel, ikke slettet i tilgangsrullen

- Jens Peter Møllegaard bliver ikke slettet
- Han må bo i samme lægd i 11 år og stadig være værnepligtig

Bog- stav.	Nr.	Den Børnepligtiges fulde Navn.	Faderens eller Moderens Navn og Stilling.	Fødested.	Fødselsaar og Fødselsdag.	Afdeling.	Mødt.	Hjemsendt.
K	41	Jens Peter Møllegaard	Tømrer Niels P. Møllegaard	Agerup Morsø Herred	1861 d. 17/3	1 Artl. Batt.	d. 4/6 84	d. 3/10 84
Bedtegninger: Alf 11/5 86 fm 2 - 17 - C - 7 H. Rev. 6/5 86. U.A. 1884. Per 3/4 86							d. 14/5 85	d. 4/6 85

Omskrevne ruller

- Står sammen med de øvrige ruller
- Løbenumre springer!

Bog- stav.	Nr.	Den Værnepligtiges fulde Navn.	Faderens eller Moderens Navn og Stilling.	Fødested.	Fødselsaar og Føllesdag.	Afdeling.	Mødt.	Hjem- sendt.
K	1	Kans Peter Andersen	Gmsh. Anders Løjsgensen	Pilløre	1868 d. 10/ 3	Med. Epel	d. 10/ 790	d. 790
Vedtegninger: Uet. 1890. <i>Erl. 27/8</i> Afskred 1906.								
K	17	Friderik Vil, helm Jespersen	Gmd Andreas Jespersen	Pilløre	1868 d. 21/ 10	Lohst. Bull.	d. 4/ 790	d. 790
Vedtegninger: Uet. 1890 <i>Erl. 27/8</i> Afskred 1906.								
K	25	Kans Christian Andersen	Gmd. Rasmus Man, dragn Andersen	Pilløre	1868 d. 17/ 1	4 Drag. Ejmt	d. 30/ 799 799	d. 790 799
<i>1997 Fostl. 5 ans</i>								
18	61	Arb.	d.	d.				
d. 17/ 3	Bull.	4/84	7/84	14/85	4/85			
Sperreg. Anders Kend	1861 d. 17/ 3	Lohst. Bull.	d. 4/84 14/85	d. 7/84 4/85				

K	Nr	Navn	Sted	Stationsnummer	1861	1862	d.	d.
41	Jens Peter	Thurens Niels R.	Stagerup	1861	1862	d.	d.	
	Møllegaard	les Møllegaard	Mølle	d. 17	Bull	4 84	3 10 84	
			Rent	3		14 85	4 85	

Vedtegninger: U. A. 1884 1/2 22 Forst.

4	5	Christian Nielsen	Varshholdt. Peder Nielsen	Merløse	18 67 d. 15' 8	M. A. Lepot	d. 386	d. 21186
Bedtegninger: <u>1386</u> 61 1/4" Landmand, stort Roddaarebrok, M. 2, 297. Lit ² /94a								

F	30	Holger Gøtfred Kjær	Tornagler Hans Peters Friis Kjær	Tikjøb	1867 d. 16 1	d.	d.
---	----	------------------------	-------------------------------------	--------	--------------------	----	----

Bedtegninger: blf. 4385 fra 5 - 33 F 5 H. Rev. 2185

3-238-K105.

For Tyveri 5 D. V. og Br. 21/86 - 3 Kreds

Forkortelser

- Anordninger 1869 og 1894

A

A.A. = Artilleriafdeling

A.C. = Artilleri Corpset

Afd. = Afdeling

Afgb. = Afgangsbevis

Afg. L. = Afgangs Listen

Afg. T. = Afgaaet til

Afs. = Afskediget

A.P. = Amtspas

A.R. = Artilleri Regiment

Beh. = Behandles

Behl. = Behandling

Bl. =
Blå eller Blond med andre
forkortelser, f. eks.:

Bl. Bl. Midl.
Blå Blondt Middel
Øjne Hår Høj

Bl. Br. Mand =
Går ud af rullen. Oftest dem,
der er for gamle til at stå i
rullen

Br. (38" Br.) = Brystvidde

Br. Haar, Bl. Øjne =
Brunt Haar, Blaa Øjne

Comp. =
Compagni, Kompagni

Com. Serg. =
Commander Sergeant

Const. = Constabel

C.R. =
Cancelliets Resolution

Cst. = Constabel

Cuir. =
Kyrassér, rytter med Kyras

Cy. = Cyklisteskadron

D

Københavns Politis udvandrersprotokoller

- Ved lov 01.05.1868 og 25.03.1872 blev det pålagt politiet at føre kontrol med de autoriserede udvandringsagenter, bl.a. at rejsekontrakten blev overholdt
- I København var det 3. politiinspektorat
- Arkivalierne hedder ikke udvandrersprotokoller, men "register over udvandrere"
- Ingen bilag bevaret

To typer udvandrere

- Direkte udvandrere: Personer, som direkte befordredes fra dansk havn til udvandringsstedet
- Indirekte udvandrere: Personer, som via en udenlandsk havn nåede udvandringsstedet

Protokollernes indhold

- Ført på skematisk papir, oplyser om:
 - navn
 - stilling
 - fødested eller sidste opholdssted
 - alder
 - bestemmelsessted
 - kontraktens nr. og litra (kontrakten ikke bevaret)
 - forevisningsdato

Indgang til protokollerne

- Udvandrerdatabase dækker mere end 400.000 udvandrere i perioden 1868-1911, 1913-1916, 1919-1920

Det Danske Udvandrerarkiv

[Om Udvandrerarkivet](#)

[Kontakt](#)

[English](#)

[Udvandrerprotokollen](#)

[Søg i Samlingen](#)

[Aalborg Stadsarkiv](#)

Fornavn	Efternavn	Stilling	
Fødested	Sidste opholdssted	Bestemmelsessted	
Fra	Til	Direkte eller Indirekte	KontraktNr eller Litra
1868	1920	Begge	
Start Søgning			

18.961 pers.

14.221 pers.

9.480 pers.

4.740 pers.

I alt 412.034 personer fundet

|< < 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 > >|

	Udvandrerens fulde Navn.	Stilling.	Fødested.	Sidste Opholdssted.	Alder.	Bestemmelsessted.	Kontraktens Nr. og Litra	Forevisnings- Dato.
Indirekte	Aaldsen, Christian	Landmand		Slesvig	23	Chicago, USA	821	15/10 1868
Indirekte	Abrahamsdatter, Sophie	Datter		Sverrig	11	Chicago, USA	972	5/11 1868
Indirekte	Abrahamsdatter, Anna Maria	Ukendt		Sverrig	32	Chicago, USA	972	5/11 1868
Indirekte	Abrahamsen, Carl	Landmand		Sverrig	27	Chicago, USA	702	24/9 1868
Indirekte	Ackarson, Per	Landmand		Sverrig	30	New York City, USA	952	5/11 1868
Indirekte	Adrian, Hans Jensen	Landmand		Giedesby /:	48	New York City.	124	8/6 1868

Udvandrede via Vejle

Brødrene Mouritzen i Vejle havde autorisation protokoller findes på Landsarkivet for Nørrejy der ikke findes i Københavns Politis Udvandre Vejle Stadsarkiv, og i databasen kan du finde

Navn

Stilling

Sogn

År

IDkode

Søg

FORTRYD

Mormoner

- Københavns Politi: Skibsekspeditioner vedr. mormonudvandringen 1872-1894
- Findes ikke i udvandrerdatabasen
- Er trykt og findes: Passport to Paradise, Utah 2000
(<https://www.familysearch.org/en/search/catalog/979162>)
- Se også <https://aurelia-clemons.dk/>, emigrerede mormoner fra Danmark 1852-1881

Udvandrerprotokol, direkte 1885

Udvandrerens fulde Navn.	Stilling.	Fødested og sidste Opholds- sted. (hvis det er forskjelligt fra Fødestedet.)	Alder.	Bestemmelses- sted.	Kontraktens		Anmærkninger.
					Nr. og Litra	Forevis- nings- Dato.	
Theodore, Jørgen	Diakon. skriver	America	28	New York	1835	3/9 85	Hela
Tranum, Nielsine	Jomfru	Sallors	26	Nb. Humb.	1841	.	.
Thorsens, Olef	Herre	Torvig	22	Chicago	1849	.	.
Thomsen, Niels	Handels- assistent	København	21	- "	1849	14 10	Hel
- - - Pauline M.	Jomfru	"	21	New York	1869	28/10	Hel
- - - Frederik T.	Gartner	America	20	"	1871	.	.
Thomsen, Alfred Harry	Commis	København	20	.	1947	25/11	Hel

Udvandrerprotokol, direkte 1915

Udvandrerens fulde Navn.	Stilling.	Fødested og sidste Opholds- sted, (hvis det er forskelligt fra Fødestedet).	Alder.	Bestemmelses- sted.	Kontraktens		Anmærkninger.
					Nr. og Litra	Forevis- nings- Dato.	
Janelmøst Jean	Holma	Karlshöna u. s. a	48	Ny.	74	12/1	Osea II
" Charpine	Frue	Vamareup u. s. a	ad	"	"	"	"
Djernes Karl Gottfred	" Torslev	" Landsdal	18	Ja	246	26/1	Hellig Olav
Delm Otto Cajus	Mijerist	Kasuna Bondarup	19	Ny.	306	5/2	Frue. 8.
Dominga Jacob	Sæmns	Als u. s. a	58	"	482	"	"
" Marie	Frue	u. s. a	52	"	483	"	"
" Alice	Prk	"	16	"	484	"	"

Udvandrerprotokol, indirekte 1915

Udvandrerens fulde Navn.	Stilling.	Fødested og sidste Opholds- sted, (hvis det er forskelligt fra Fødestedet).	Alder.	Bestemmelses- sted.	Kontraktens		Anmærkninger.
					Nr. og Litra	Forevis- nings- Dato.	
Møller Margarethe Lotte	Husmoder	Horning Aarhus	34	New Zealand	23 Pohl.	1915 14/1	
" Erling	Barn	"	11	"	"	"	
" Hans	"	"	9	"	"	"	
" Niffe	"	"	5 ^u	"	"	"	
" Gerda	"	"	3	"	"	"	
Madsen Anton Linnæs Henslugges		Holsten Köln.	56	St. John	40 Lassen	26/1	
Melby Aage Adolf Vilhelm	Kontorist	Kölnhörn	19	Australien	57 Lassen	3/2	

Skibsekspeditioner

- Udvandrere, der købte billet direkte hos rederiet uden om en rejseagent (ikke registreret i udvandrersprotokollerne)
- Kan være registreret i Københavns Politis lister over skibsekspeditioner

Eksempel på skibsekspedition 1915

PASSAGER-LISTE

for Udvandrer-skibet *Fredrik VII* ført af Kaptajn *Thomson*
 afgaaende den *7 Februar 1915* fra *København* til *New York*

Skibets Drægtighed i Tons	Vejrdækkets Flade- indhold i Kv.-Fod	Kahytspads		Mellemdæksplads		Det højeste efter Reglementet tilladte Antal Passagerer (Voksne)	
		Kubikfod Rum	Kv.-Fod Gulv	Kubikfod Rum	Kv.-Fod Gulv	Kahytspassagerer	Mellemdækspassagerer
<i>7555</i>	<i>1665</i>	<i>6594</i>	<i>2423</i>	<i>3067</i>	<i>1224</i>	<i>378</i>	<i>444</i>

3 Kl.

Navnefortegnelse over Passagererne. *m/ samle Kontrakter*
 (Paa denne Fortegnelse fores ogsaa Kahytspassagerer).

Løbe- Nr.	Passagerernes Navne	Fødested	Kontrakt Nr.	Alder						Livsstilling	Sidste Opholdssted	Plads i Skibet	
				Gifte		Ugifte		Børn fra 1-12 Aar					Patte- børn
				Mænd	Koner	Mænd	Fruent	Drenge	Piger				
<i>V1</i>	<i>Peter H. Petersen</i>	<i>Holding</i>	<i>17811</i>			<i>31</i>				<i>Farmer</i>	<i>USA.</i>		
<i>V2</i>	<i>Walter S.</i>	<i>"</i>	<i>12</i>			<i>29</i>				<i>"</i>	<i>"</i>		
<i>V3</i>	<i>Silja Suominen</i>	<i>Finnland</i>	<i>13</i>			<i>27</i>				<i>Ek.</i>	<i>"</i>		
<i>V4</i>	<i>Saimi Laarinen</i>	<i>USA.</i>	<i>14</i>					<i>4</i>		<i>Barn</i>	<i>"</i>		
<i>V5</i>	<i>Rachel</i>	<i>"</i>	<i>"</i>					<i>2</i>		<i>"</i>	<i>"</i>		
<i>V6</i>	<i>Oscar W. Frankén</i>	<i>Perijs</i>	<i>15</i>			<i>34</i>				<i>Kaufm.</i>	<i>"</i>		
<i>V7</i>	<i>Maynas Kissen</i>	<i>Algera</i>	<i>16 27</i>							<i>Malér</i>	<i>"</i>		
<i>V8</i>	<i>Meta</i>	<i>Stettin</i>	<i>"</i>			<i>28</i>				<i>Modest</i>	<i>"</i>		

Også mandskabslister

Fortegnelse
over Mandskabet ombord i Dampskibet
„Frederik VIII”.
den 7 Februar 1915

<i>Nr.</i>	<i>Stilling</i>	<i>Fødsels Navn</i>	<i>Fødested</i>	<i>Fødselsaar</i>
62	Syrbøder	X Jans Eder. Mich. Sørensen Gronemann	Ålbom	1882
63	„	„ Pasmus Eder Sørensen	Skanderup	1888
64	„	X Ernst Sørnsen	Finland	1895
65	„	X Hans Gunnar Svärd	Sverige	1884
66	„	X Mich. Eder. Fred. Andersen	„	1891
67	„	X Wald. Johansson	„	1885
68	„	„ Chr. Wald. Christoffersen	Ålbom	1888
69	„	X Hans Albert Ljung	Sverige	1888
70	„	X Klas Hugo Söderberg	„	1893
71	„	X Hans Chr. Larsen	Skjelby	1884
72	„	X Robert Fred. Nielsen	Ålbom	1893
73	„	„	„	„

Politiets Registerblade 1890-1923

- En forløber for folkeregistret, alle over 10 år
- Find Politiets Registerblade: <https://kbharkiv.dk/brug-samlingerne/kilder-paa-nettet/politiets-registerblade/>
- Gå til søgning i indtastede kilder
- Brug avanceret søgning

⊖ Avanceret søgning

Søg specifikt i en enkelt eller flere kilder – på en eller flere definerede søgekriterier.

1) Vælg først den eller de kilder du vil søge i:

Tip: Vælger du alle kilder kan du kun søge i de felter, der er fælles for alle kilder

Tip: Vælger du kun 1 kilde kan du søge i alle felter for den pågældende kilde

- ☐ Begravelsesprotokoller
- ☒ Politiets Registerblade
- ☐ Erindringer
- ☐ Politiets Efterretninger

2) Definer dernæst dine søgekriterier:

Tilføj flere rækker om nødvendigt. På den måde kan du søge meget specifikt med kombinationer af kriterier, der varierer fra kilde 1
Præciser din søgning ved at vælge operator.

Felt

Operator

Søgeterm

Fornavn

indeholder

hans

Felt

Operator

Søgeterm

Efternavn

indeholder

sørensen

Felt

Operator

Søgeterm

Erhverv

indeholder

sadelmager

Tilføj en række

Søg

Fødested: Vallensved**Født:** 16-04-1892ERHVERV:
SadelmagerFÆRDIGMELDT
Ja**Hans Sørensen**PERSONTYPE
Hovedperson**Fødested:** Søvind**Født:** 07-04-1860ERHVERV:
Sadelmagersvend

- Blegdamsvej (Blegdammen)
46 , stuen
- Nordre Frihavnsvej 34B , 4.
- Silkeborggade 10 , 1.
- Århusgade 86 , 4.
- Viborggade 76 , 4.

ÆGTEFÆLLE

- Emilie Amalie Sørensen

BØRN

- Almind Emil Sørensen
- Signe Sørensen
- Gerhardt Sørensen
- Valborg Sørensen
- Hans Sørensen
- Emil Peter Sørensen

POLITIETS REGISTERBLADE
Station 9, filmrulle 0011 nr 149KORREKTURLÆST
JaFÆRDIGMELDT
Ja**Hans Vilhelm Leopold
Coppel Sørensen**PERSONTYPE
Hovedperson**Fødested:** Holbæk**Født:** 20-06-1860

- Kaalundsgade 6 , stuen
- Godsbanegade 10 , stuen
- Frameldt

ÆGTEFÆLLE

- Ragnhilda Francisca Sørensen

POLITIETS REGISTERBLADE
Station 5, filmrulle 0047 nr 3422KORREKTURLÆST
JaFÆRDIGMELDT
Ja

Resultat

Københavns
Stadsarkiv

Brug samlingerne ▾

Deltag ▾

Udforsk ▾

Arkivering ▾

Om os ▾

Log ind

Søg

Hans Sørensen Politiets registerblade

Forrige

Næste

Personen

Persontype Hovedperson

Født 07-04-1860

Køn Mand

Erhverv Sadelmagersvend

Fødested Søvind

Permalink <https://kbharkiv.dk/permalink/post/17-2077381>

Kopier

Adresser

Kilden

Registerblad. Udtælling den 1/5 92

Fulde Navn	Sørensen Hans	
Livsattilling	Sadelmagersvend	
Fødested	Søvind	Ålder 26 7/4 60
Ægteskabelig Stilling	Gift	
Hustruens	Født: Kone af Fødested Søvind	Annalis 27 9/12 64
Børn	Minerud Emil 27 5/8 90 Erichard 27 8/8 90 Balthazar 27 10 90	
Meldt Bopæl	Blegdamsvej 46-47	
År	1892	1893
1892	1893	1894
1894	1895	1896
1896	1897	1898
1898	1899	1900
1900	1901	1902
1902	1903	1904
1904	1905	1906
1906	1907	1908
1908	1909	1910
1910	1911	1912
1912	1913	1914
1914	1915	1916
1916	1917	1918
1918	1919	1920
1920	1921	1922
1922	1923	1924
1924	1925	1926
1926	1927	1928
1928	1929	1930
1930	1931	1932
1932	1933	1934
1934	1935	1936
1936	1937	1938
1938	1939	1940
1940	1941	1942
1942	1943	1944
1944	1945	1946
1946	1947	1948
1948	1949	1950
1950	1951	1952
1952	1953	1954
1954	1955	1956
1956	1957	1958
1958	1959	1960
1960	1961	1962
1962	1963	1964
1964	1965	1966
1966	1967	1968
1968	1969	1970
1970	1971	1972
1972	1973	1974
1974	1975	1976
1976	1977	1978
1978	1979	1980
1980	1981	1982
1982	1983	1984
1984	1985	1986
1986	1987	1988
1988	1989	1990
1990	1991	1992
1992	1993	1994
1994	1995	1996
1996	1997	1998
1998	1999	2000
2000	2001	2002
2002	2003	2004
2004	2005	2006
2006	2007	2008
2008	2009	2010
2010	2011	2012
2012	2013	2014
2014	2015	2016
2016	2017	2018
2018	2019	2020
2020	2021	2022
2022	2023	2024
2024	2025	2026
2026	2027	2028
2028	2029	2030
2030	2031	2032
2032	2033	2034
2034	2035	2036
2036	2037	2038
2038	2039	2040
2040	2041	2042
2042	2043	2044
2044	2045	2046
2046	2047	2048
2048	2049	2050
2050	2051	2052
2052	2053	2054
2054	2055	2056
2056	2057	2058
2058	2059	2060
2060	2061	2062
2062	2063	2064
2064	2065	2066
2066	2067	2068
2068	2069	2070
2070	2071	2072
2072	2073	2074
2074	2075	2076
2076	2077	2078
2078	2079	2080
2080	2081	2082
2082	2083	2084
2084	2085	2086
2086	2087	2088
2088	2089	2090
2090	2091	2092
2092	2093	2094
2094	2095	2096
2096	2097	2098
2098	2099	2100
2100	2101	2102
2102	2103	2104
2104	2105	2106
2106	2107	2108
2108	2109	2110
2110	2111	2112
2112	2113	2114
2114	2115	2116
2116	2117	2118
2118	2119	2120
2120	2121	2122
2122	2123	2124
2124	2125	2126
2126	2127	2128
2128	2129	2130
2130	2131	2132
2132	2133	2134
2134	2135	2136
2136	2137	2138
2138	2139	2140
2140	2141	2142
2142	2143	2144
2144	2145	2146
2146	2147	2148
2148	2149	2150
2150	2151	2152
2152	2153	2154
2154	2155	2156
2156	2157	2158
2158	2159	2160
2160	2161	2162
2162	2163	2164
2164	2165	2166
2166	2167	2168
2168	2169	2170
2170	2171	2172
2172	2173	2174
2174	2175	2176
2176	2177	2178
2178	2179	2180
2180	2181	2182
2182	2183	2184
2184	2185	2186
2186	2187	2188
2188	2189	2190
2190	2191	2192
2192	2193	2194
2194	2195	2196
2196	2197	2198
2198	2199	2200
2200	2201	2202
2202	2203	2204
2204	2205	2206
2206	2207	2208
2208	2209	2210
2210	2211	2212
2212	2213	2214
2214	2215	2216
2216	2217	2218
2218	2219	2220
2220	2221	2222
2222	2223	2224
2224	2225	2226
2226	2227	2228
2228	2229	2230
2230	2231	2232
2232	2233	2234
2234	2235	2236
2236	2237	2238
2238	2239	2240
2240	2241	2242
2242	2243	2244
2244	2245	2246
2246	2247	2248
2248	2249	2250
2250	2251	2252
2252	2253	2254
2254	2255	2256
2256	2257	2258
2258	2259	2260
2260	2261	2262
2262	2263	2264
2264	2265	2266
2266	2267	2268
2268	2269	2270
2270	2271	2272
2272	2273	2274
2274	2275	2276
2276	2277	2278
2278	2279	2280
2280	2281	2282
2282	2283	2284
2284	2285	2286
2286	2287	2288
2288	2289	2290
2290	2291	2292
2292	2293	2294
2294	2295	2296
2296	2297	2298
2298	2299	2300
2300	2301	2302
2302	2303	2304
2304	2305	2306
2306	2307	2308
2308	2309	2310
2310	2311	2312
2312	2313	2314
2314	2315	2316
2316	2317	2318
2318	2319	2320
2320	2321	2322
2322	2323	2324
2324	2325	2326
2326	2327	2328
2328	2329	2330
2330	2331	2332
2332	2333	2334
2334	2335	2336
2336	2337	2338
2338	2339	2340
2340	2341	2342
2342	2343	2344
2344	2345	2346
2346	2347	2348
2348	2349	2350
2350	2351	2352
2352	2353	2354
2354	2355	2356
2356	2357	2358
2358	2359	2360
2360	2361	2362
2362	2363	2364
2364	2365	2366
2366	2367	2368
2368	2369	2370
2370	2371	2372
2372	2373	2374
2374	2375	2376
2376	2377	2378
2378	2379	2380
2380	2381	2382
2382	2383	2384
2384	2385	2386
2386	2387	2388
2388	2389	2390
2390	2391	2392
2392	2393	2394
2394	2395	2396
2396	2397	2398
2398	2399	2400
2400	2401	2402
2402	2403	2404
2404	2405	2406
2406	2407	2408
2408	2409	2410
2410	2411	2412
2412	2413	2414
2414	2415	2416
2416	2417	2418
2418	2419	2420
2420	2421	2422
2422	2423	2424
2424	2425	2426
2426	2427	2428
2428	2429	2430
2430	2431	2432
2432	2433	2434
2434	2435	2436
2436	2437	2438
2438	2439	2440
2440	2441	2442
2442	2443	2444
2444	2445	2446
2446	2447	2448
2448	2449	2450
2450	2451	2452
2452	2453	2454
2454	2455	2456
2456	2457	2458
2458	2459	2460
2460	2461	2462
2462	2463	2464
2464	2465	2466
2466	2467	2468
2468	2469	2470
2470	2471	2472
2472	2473	2474
2474	2475	2476
2476	2477	2478
2478	2479	2480
2480	2481	2482
2482	2483	2484
2484	2485	2486
2486	2487	2488
2488	2489	2490
2490	2491	2492
2492	2493	2494
2494	2495	2496
2496	2497	2498
2498	2499	2500
2500	2501	2502
2502	2503	2504
2504	2505	2506
2506	2507	2508
2508	2509	2510
2510	2511	2512
2512	2513	2514
2514	2515	2516
2516	2517	2518
2518	2519	2520
2520	2521	2522
2522	2523	2524
2524	2525	2526
2526	2527	2528
2528	2529	2530
2530	2531	2532
2532	2533	2534
2534	2535	2536
2536	2537	2538
2538	2539	2540
2540	2541	2542
2542	2543	2544
2544	2545	2546
2546	2547	2548
2548	2549	2550
2550	2551	2552
2552	2553	2554
2554	2555	2556
2556	2557	2558
2558	2559	2560
2560	2561	2562
2562	2563	2564
2564	2565	2566
2566	2567	2568
2568	2569	2570
2570	2571	2572
2572	2573	2574
2574	2575	2576
2576	2577	2578
2578	2579	2580
2580	2581	2582
2582	2583	2584
2584	2585	2586
2586	2587	2588
2588	2589	2590
2590	2591	2592
2592	2593	2594
2594	2595	2596
2596	2597	2598
2598	2599	2600
2600	2601	2602
2602	2603	2604
2604	2605	2606
2606	2607	2608
2608		

Registerblad. Udfærdiget den 1/5 92

Fulde Navn		Jørgensen Hans	
Livsstilling Næringsvei, Stand, Rang. For Haandværkere: om Mester, Svend eller Lærling. For Tjenende: i hvilket Igenkald de tjene.		Ladelmagerovend	
Fødested		Lövind	Alder 30 7-4-60
Ægteskabelig Stilling			
Hustruens	Fulde Navn og Pigenavn	Emilie Amalie	
	Fødested	Lvundborg	Alder 27 9-12-64
	Selvstændig Virksomhed		
Børn mellem 10-14 Aar, der ere tilhuse. Fulde Navn og Alder.		¹ Emil Emil 24/3 85 ² Liene 18/4 86 ³ Gerhardt 27/4 88 ⁴ Palleorg 30/10 93. Hans 26/12 90.	
Meldt Bopæl		For heiere og lavere Tjenende: i hvis Tjeneste de ere. For Logerende: hos hvem de have Logis.	
Aar	Dag	Gade, Nr., Etage m. m.	
1892	1/5	Blegdamsvej 46 St.	
1893	1/5	Nordre Frikadelli 34. 4	
1900	1/5	Silkeborggade 10. 1. Sal	
02	1/1	Arhusgade 86 4	
04	1/1	Nuborggade 16. 4.	
09	1/4	Glasbrogade 11. 2	
21	1/5	Castbergsgvej 29 1/4 23-24 og 25.	

Pasprotokoller

- Kan bruges til at
 - følge en persons færden
 - finde ud af hvor en person kommer fra
 - finde ud af hvor en person rejser hen

POLITIEMESTEREN

I DEN KONGELIGE RESIDENTS-STAD KIÖBENHAVN

Gör vitterligt, at

agter nu at reise herfra Staden til

Min tjenstlige Begiering er til alle og enhver, som bemeldte
maatte forekomme, at de paa denne Reise ubehindret vilde lade passere.

Dette Pas er stemplet her og forsynet med min Underskrift.

Kiöbenhavns Politiekammer den 24 November 1807, Klok. 6 1/2 Efter-Middag.

NB. Dette Pas gielder allene for ovenmeldte
Reise, og ikke til flere eller andre Reiser,
samt her i Staden blot trede Gange
24 Timer.

Betalt,

*Præsidenten i Holsten.
Christiane Frederiksen 1837
97*

Politimesteren i Ryborg

Reisendes

Fødested *Kjøbenhavn.*

Alder *34 Aar*

Bort *midvel*

Haar *blond*

Dine *blaar,*

Underskrift

F. Hoffmann

Gjør vitterligt: at Foreviseren heraf

*Minister Frederik
Hoffmann* med *Hans Dorothea Maria fød Læren*
37 Aar gammel, der begge stillet som auktionsmand og lærlig
hos Mester Nakkou @ 26 Junij 1837, fød 17. August 1800 @ 1/2 37
agter at foretage en Reise herfra til Odense.

til hvilken Reise dette Pas er begjært.

Thi anmodes tjenstlig respektive Bedkommende om at ville lade
fornævnte *Hoffmann og Hans*
paa denne forehavende Reise ubehindret passere.

(Her græsferer ingen smitsom Sygdom)

Ryborg Politiekammer, den *16 August* 1837.

{ Dette Pas gjælder alene for denne
Reise og her i Byen kun 3 Gange
24 Timer. }

Betalt

3/2 Lda.

Rechtsanw.

Eksempel på årsag til pas i 1800-tallet

Lov 26.01.1819:

*... alle saadanne omvandrende Personer anholdes og føres til nærmeste Politivrigthed, som paa det Nøiagtigste har at anstille Undersøgelse om, hvo disse Personer ere, om de ere **indlændiske eller udlændiske**, hvad der er **Hensigten** af deres Reise, om de have **fast Næringsvei** eller Udsigt til at erholde Samme, og om de ere forsynede med **tilbørlige Passe** eller andre tilstrækkelige Beviser om, at de ikke ville falde det **Offentlige til Byrde** ...*

Hvem skulle bruge pas?

- Indtil 1846: Indlæendinge og udlæendinge
- 1846-1862: Udlæendinge
- 1862-1875: Udlæendinge bortset fra svenskere, nordmænd og englændere
- 1875-1917: Ingen (dog opholdsbog)
- Efter 1917: Udlæendinge

Hvilke indlændinge skulle bruge pas?

- Indtil 1846: Alle stænder
- Bortset fra:
 - Embedsmænd i tjeneste
 - Skippere, sømænd, lodser
 - Personer bosat inden for 2 mil

Hvornår skulle man bruge pas?

- Når man skulle krydse vand (fx færgested) eller rejse til udlandet
- *Lov 07.08.1846:*
... Pas paa Reiser mellem forskellige Steder i Kongeriget ... ophæves, saa at Sø- og Landreiser i saa Henseende sættes under lige Vilkaar.

Kunne man selv vælge ruten?

- Kunne vælge destinationen
- Skulle altid tage den korteste vej

- *Lov 26.01.1819:*

... om de ere forsynede med Passe, om de have taget nogen anden end den korteste Vei, for at komme til det i deres Passe bestemte Sted.

Hvad krævede det at få pas?

Bevis på at man lovligt kunne rejse

- Håndværkssvende: Attest fra mester
- Jøder: Attest fra ældste
- Fremmede: Attest fra gæstgiver

Lammh Garved Sven Johan Johansen, farsver-
sørsk, som mig i to Aar til Dato, og i den Tid
indvist Trøst og Hjelp, ~~og~~ for jeg som nu i
Løst Land arbejder, vil som før nok en Gang
samt i sit Arbeid.

Posten den 8 Juni 1883.

J. H. Jensen

Passets gyldighed

- 3 dage fra udstedelsen
- Indtil 1839: Til én rejse
- Efter 1839: Til flere rejser

Hvornår skulle passet forevises?

- Ved overnatning på rejse
- Ved bosættelse
- Ved overfart
- Muligvis også ved gennemrejse

Lov 29.12.1758:

... at deslige bortreisende Personer ikke tillades at passere Kjøbstæderne og Fæstningerne, eller ved Færgestederne overføres, uden at kunne forevise vedkommende Øvrigheds Pas paa det Sted, hvor de ere reiste fra.

H.P. Giessing 1841:

Enhver til en Kjøbstad ankommende Fremmed og ubekjendt Person, som agter nogen Nat at opholde sig sammesteds, skal anmelde sig for Byens Politimester, der har at undersøge hans Passer og Beviisligheder; dog undtages herfra de Reisende, som indlogerer sig paa de offentlige Gjæstgiversteder, om hvilke, naar de ikke opholde sig længere end een nat, saadan Anmeldelse er ufornöden, saafremt Gjæstgiveren ikke finder deslige Reisende mistænkelige, men han i saa Henseende vil staae til Ansvar

Hvad er en pasprotokol?

- *Myndigheders registrering af:*
 - Udstedte pas og pasbøger
 - Foreviste pas og pasbøger

Hvad er der bevaret?

- *København*

- Pasprotokoller over udstedte pas 1788-1850 (Københavnske pasregnskaber)

- *Provinsen*

- Helsingør 1804-
- Korsør 1798-
- De fleste retsbetjente først o.1820 ff.

Pasprotokoller fra købstæder på Lolland-Falster

Nykøbing Falster: 1791-1896 (3 pk.)

Nakskov: 1839-1893 (1 pk.)

Maribo: 1830-1923 (3 pk.)

Rødby: 1812-1922 (1 pk.)

Stubbekøbing: 1825-1889 (3 pk.)

Nysted: 1828-1840 (1 pk.)

Sakskøbing: 1852-1884 (1 pk.)

Hvad fortæller pasprotokoller over udstedte pas?

- Udstedelsesdato
- Navn
- Fødested
- Udseende
- Erhverv
- Destination
- Evt. kautionist

Udstedte pas

No	Forfærerne's Navne	Forfærdig.	Forfærdig. Salmon.	Salmonet's Navn	Salmonet's Navn og Gjæver	Salmonet's Navn og Gjæver	Salmonet's Navn og Gjæver	Salmonet's Navn og Gjæver
37.	Conrad v. Barner	Lammingsdal	9 Jule	Lammingsdal og Lilling.	Byland 31. middel middelstørst morsk			
38.	Theodor v. Barner	Kongensdal	10	Do	Do 25. for stort morsk morsk			
39.	Johan Christensen	Christiansdal	12.	Christiansdal	Kongens 36. middelstørst morsk morsk			
40.	Mathias Holmstrøm	Thorsdal	13	Lammingsdal og Lilling.	Byland 40. middel 20 20			
41.	E. H. Jacobsen med Lammingsdal	Lammingsdal	14	Randers	Byland 30. middelstørst morsk morsk			
42.	Ole Møller	Kongensdal	15 Jule	Lammingsdal og Lilling.	Kongens 30. middelstørst morsk morsk			
43.	Anders Andersen	Christiansdal	16 Jule	Lammingsdal	Byland 17. middelstørst morsk morsk			
44.	Edvard Rasmussen	Christiansdal	22 Jule	Christiansdal og Lilling.	Kongens 33. middelstørst morsk morsk			
45.	Mortens Christensen med Lammingsdal	Christiansdal	24	Christiansdal og Lilling.	Byland 24. for middelstørst morsk morsk			
46.	Johan Christensen	Christiansdal	24 25 Jule	Christiansdal og Lilling.	Kongens 30. middelstørst morsk morsk			
47.	Christian Sophus Albertsen	Christiansdal	29	Christiansdal og Lilling.	Byland 39. middelstørst morsk morsk			
48.	Anders Hansen	Christiansdal	29	Christiansdal og Lilling.	Byland 26. for middelstørst morsk morsk			
49.	La Lammingsdal	Christiansdal	29	Christiansdal og Lilling.	Byland 26. for middelstørst morsk morsk			
50.	Anders Christensen	Christiansdal	30	Christiansdal og Lilling.	Byland 26. for middelstørst morsk morsk			
51.	Anders Christensen	Christiansdal	30	Christiansdal og Lilling.	Byland 26. for middelstørst morsk morsk			
52.	Anders Christensen	Christiansdal	30	Christiansdal og Lilling.	Byland 26. for middelstørst morsk morsk			
53.	Anders Christensen	Christiansdal	30	Christiansdal og Lilling.	Byland 26. for middelstørst morsk morsk			
54.	Anders Christensen	Christiansdal	30	Christiansdal og Lilling.	Byland 26. for middelstørst morsk morsk			

Hvad fortæller pasprotokoller over foreviste pas?

- Forevisningsdato
- Navn
- Erhverv
- Udrejsested og -dato
- Sidst forevist
- Destination

Foreviste pas før 1846

10.

Teatrunder Reiser.

<i>Datum</i>	<i>Navn</i>	<i>Sted</i> <i>Datum</i>	<i>Sted</i> <i>Datum</i>	<i>Sted</i> <i>Datum</i>	<i>Sted</i> <i>Datum</i>	<i>Sted</i> <i>Datum</i>
1836						
Juni 7	Friis Gjensind Olefeldt og Jonfrui Gotthalds af Aalbyegaard.	Mai 6	Odense	Reisend	helt	Odense
13	~~Christiansen~~ ~~Topshers~~	Marts 11	~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~	~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~	~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~	~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~ ~~St. Nikolaj~~
15	Lottus Pilsander Battista Procatto	København 8. Marts 1836.	København	Wormsberg	Præst	
22	Anders M. Jøhn	København				
22	Anders M. Jøhn	København				
22	Anders M. Jøhn	København				
22	Anders M. Jøhn	København				

Foreviste pas efter 1846

Dato	Navn	Udflyktsst.	Prest.	Tidspunkt	Gns.
(1859)					
Juni 1	Karin Hansdatter	Gåttaborg	Ringskild	Skjelokør	ypr
	4 Anna Hansdatter	7 Apr. 1859	26 Mai 1859		
"	Rasmus Martensen	Prestøe	Skjelokør	Skje	ypr
"	7 Anton Baldus	11 Januar 1858	28 Mai 1859	Skjelokør	10 1/2
"	Philipp Rung	Hamborg	Wordingborg	Skjelokør	10 1/2
"	Jacob Rung	18 Januar 1858	3 Juni 1859	Skjelokør	10 1/2
"	Hadamar	3 Februar 1859	Skjelokør	Skjelokør	10 1/2
"	Karin Osdatter	Hamborg	Prestøe	Wordingborg	ypr
"	10 Marie Osdatter	4 April 1859	6 Juni 1859	Wordingborg	ypr
"	14 Bogdalena Osdatter	Skalmø	Skjelokør	Skjelokør	ypr
"	11 Mai 1859	4 Juni 1859	4 Juni 1859	Skjelokør	ypr
"	Hyp. Anna Math-	do	do	do	ypr
"	datter Hyp.	do	do	do	ypr
"	Margit Mathdatter	Hadamar	Ringskild	Hypjalps.	ypr
"	16 Wilhelm Rung	2 Febr. 1859	9 Juni 1859	n. Kallmø.	ypr
"	Catharina Meyer	Hamborg	Skjelokør	Skjelokør	ypr
"	14 Decbr 1858	14 Decbr 1858	Skjelokør	Skjelokør	ypr
"	Marie Baldus	Hadamar	Skjelokør	Skjelokør	ypr
"		13 Juni 1859	Skjelokør	Skjelokør	ypr

Spørgsmål?

Se også vejledningsvideoer
på www.genealogi.dk